

MỤC LỤC
SẮC TU BÁCH TRƯỢNG THANH QUI

**

TẬP I

*

Lời nói đầu.....	7
Mục lục.....	13
Giới thiệu tổng quát	23
1. <i>Đôi dòng lịch sử.....</i>	23
2. <i>Thuyết ra đời sách Sắc tu Bách Trượng thanh qui .....</i>	25
3. <i>Tiểu sử người trùng biên và hiệu chính .....</i>	35

QUYỂN THỨ NHẤT

Chương 1 - CHÚC LY.....	41
1. <i>Lễ chúc mừng Thánh thọ Thánh Hoàng.....</i>	55
2. <i>Chúc tụng các ngày canh mạng và bốn ngày trì trai .....</i>	67
3. <i>Mùng một, ngày rằm tại tạng điện chúc mừng tán tụng ...</i>	69
4. <i>Chúc tán mỗi ngày.....</i>	71
5. <i>Lễ chúc thọ Hoàng thái tử thiên thu.....</i>	72
6. <i>Lễ các tháng tốt lành .....</i>	74
Chương 2 - BÁO ÂN	76
1. <i>Những ngày giỗ kỵ của quốc gia .....</i>	79
2. <i>Cầu đảo .....</i>	81
a. <i>Cầu mưa dầm ngưng tạnh.....</i>	83
b. <i>Cầu mưa rơi .....</i>	84
c. <i>Cầu tuyết rơi.....</i>	85
d. <i>Cầu đuổi sâu vàng hại lúa .....</i>	86
e. <i>Mặt trời bị ăn.....</i>	88
f. <i>Mặt trăng bị ăn.....</i>	90

QUYỂN THỨ HAI

Chương 3 - BÁO BỔN.....	94
1. Lễ Phật đàn.....	99
2. Lễ Phật thành đạo và bát Niết-bàn.....	105
3. Tiểu sử đức Phật.....	117
4. Thầy của vua qua đời.....	123
5. Tiểu sử đức sư Bạt-hiệp-tư-bát.....	128
Chương 4 - TÔN TỔ.....	131
1. Giỗ kỵ Tổ sư Bồ-đề Đạt-ma.....	137
2. Sơ lược tiểu sử tổ Bồ-đề Đạt-ma.....	143
3. Giỗ kỵ thiền sư Bách Trượng-Hoài Hải.....	147
4. Tiểu sử thiền sư Bách Trượng-Hoài Hải.....	151
5. Giỗ kỵ lịch đại Tổ sư khai sáng chùa.....	154
6. Giỗ kỵ Thầy truyền pháp của Trụ trì.....	158
Chương 5 - TRỤ TRÌ.....	162
1. Quy tắc hành sự hằng ngày của Trụ trì.....	165
a. Thượng đường.....	165
b. Tham vấn buổi chiều.....	169
c. Buổi tiểu tham.....	172
d. Lễ thấp hương.....	179
e. Phổ thuyết.....	185
f. Vào thất.....	188
g. Niệm tụng.....	195
h. Tuần liêu.....	199
i. Xử phạt Tăng chúng phạm thanh qui.....	203
j. Dạy dỗ đồng hành (chú đệ tử).....	207
k. Vi hành giả phổ thuyết.....	210
l. Nhận pháp y.....	213
m. Tiếp đón chư tôn túc.....	219
n. Thí chủ mời thỉnh tòa trai tăng.....	227
o. Nhận sự cúng dường trai phạn của người nối pháp.....	233
p. Đưa di thư của thầy truyền pháp đến.....	237

QUYỂN THỨ BA

2. Mời Trụ trì mới.....	243
a. Phái chuyên sứ.....	243
b. Trụ trì đương nhiệm được mời nhậm chức.....	248
c. Tân trụ trì vừa mới thọ nhận sứ mệnh được mời thăng tòa.....	251
d. Chuyên sứ đặc biệt thiết tiệc chiêu đãi tân thọ mạng Trụ trì.....	254
e. Nhà chùa khoản đãi Trụ trì mới thọ nhận chức và chuyên sứ.....	259
f. Trụ trì mới nhận nhiệm vụ từ biệt chúng thượng đường dùng trà thang.....	261
g. Tây đường hoặc Đầu thủ được thỉnh mời làm Trụ trì.....	264
h. Người mới được mời làm Trụ trì thăng tòa.....	268
i. Chuyên sứ đặc biệt tổ chức tiệc chay khoản đãi tân thọ mạng Trụ trì.....	274
j. Nhà chùa khoản đãi thọ mạng tân Trụ trì và chuyên sứ.....	276
k. Người được mời thỉnh thọ mạng tân Trụ trì từ biệt chúng lên tòa dự trà thang.....	278
3. Tân thọ mạng Trụ trì vào thiền viện mới.....	287
a. Nhà chùa thỉnh mời tân mạng Trụ trì độ trai.....	292
b. Lễ khai đường cầu chúc Thánh thọ hoàng đế.....	298
c. Chùa nhà đặc biệt khoản đãi trà và thang thủy tân thọ mạng Trụ trì.....	305
d. Buổi Tiểu tham ngay chiều tối đó.....	309
e. Vì thí chủ kiến tạo bốn tụt mà thăng tòa.....	310
f. Khoản đãi chuyên sứ.....	311
g. Thỉnh mời chấp sự tăng hai tụt ở lại chức vụ.....	313
h. Tân Trụ trì rời khỏi và trở về chùa phải báo tạ.....	315
i. Bàn giao sổ bộ về ruộng vườn và tài vật của chùa...	318
j. Tân Trụ trì thọ nhận Lương tụt và cần cụt mời tiệc chay.....	325

4. Qui định Trụ trì từ chức	324
5. Trụ trì qua đời.....	330
a. Liệm di thể vào quan tài.....	337
b. Thỉnh mời chủ tang lễ.....	343
c. Mời thỉnh người biện sự của uỷ viên hội lo tang lễ ...	346
d. Tang phục	348
e. Tên gọi và các nghi thức Phật sự	350
f. Đưa quan tài đi.....	351
g. Nghi thức treo chân tượng (di ảnh), cử ai và dâng cúng trà thang	354
h. Các nghi thức tiểu tham trước linh cửu, dâng cúng trà thang, tụng niệm kinh kệ và trí tế.	359
i. Thứ tự tế cúng	362
j. Xuất tang treo di ảnh, dâng cúng trà thang	364
k. Lễ trà tỳ	368
l. Nghi thức đưa toàn thân vào tháp.....	372
m. Rao bán đấu giá di vật của cố Trụ trì.....	379
n. Đưa linh cốt vào tháp.....	384
o. Đưa trình thư để lại của cố Trụ trì	390
p. Chiêu đãi người chủ tang và nhân viên ban lo liệu đám tang.....	396
6. Hiệp thương suy cử tân Trụ trì	402

QUYỂN THỨ TƯ

Chương 6 - LUŨNG TỰ	410
1. Liên quan đến Tây ban đầu thủ	414
a. Thủ tọa tiền đường	414
b. Thủ tọa hậu đường	416
c. Thủ ký	418
d. Người coi kho sách chùa	421
e. Người tiếp khách.....	424
f. Người lo việc tắm rửa trong chùa.....	427
g. Người coi các điện đường trong chùa.....	430
h. Thị giả.....	432
• Thị giả y bát (không lập ban).....	435

Mục lục

• Thị giả trà nước thuốc men (lập ban).....	437
• Thị giả tượng Thánh tăng.....	438
2. Tri sự của Đông tự.....	443
a. Đô giám tự.....	443
b. Duy-na.....	449
c. Phó tự.....	453
d. Điểm tọa.....	456
e. Trực tuế.....	457
3. Các chức vụ tạp sự.....	461
a. Liâu nguyên.....	461
b. Liâu chủ và liâu phó.....	462
c. Đường chủ diên thọ đường.....	464
d. Người dọn vệ sinh.....	465
e. Người lo việc hoá duyên thí chủ bố thí.....	467
f. Người coi việc làm vườn.....	468
g. Người coi nhà xay lúa.....	468
h. Người phụ trách nước trong chùa.....	469
i. Người lo cung cấp than củi.....	470
j. Trang chủ.....	472
k. Chư trang giám thu.....	477
4. Nghi thức suy cử lập tăng Thủ tọa.....	482
5. Nghi thức thỉnh mời danh đức Thủ tọa.....	486
6. Nghi thức chấp sự tăng Lương tự tụt chức và thoái nhiệm.....	496
7. Thỉnh mời Tri sự lúc treo bát.....	505
8. Thị giả thoái chức và tụt nhiệm.....	508
9. Chế độ bàn giao đồ đạc của Liâu xá.....	515
10. Phương trượng đặc biệt đãi thang thủy tân - cụu Lương tự.....	518
11. Đường ty đặc biệt đãi trà thang thủy thị giả mới cũ.....	520
12. Khố ty đặc biệt thiết đãi lương tự cũ-mới thang thủy cơm tối.....	522
13. Đường ty đưa cụu Thủ tọa và cụu Đô tự đến bát vị.....	524
14. Phương trượng khoản đãi Lương tự mới-cũ.....	526
15. Phương trượng đặc biệt đãi trà tân Thủ tọa.....	528
16. Tân thủ tọa đặc biệt đãi trà Thủ tọa và đại chúng ở hậu đường.....	531

Sắc tu Bách Trượng thanh qui

17. Trụ trì tưởng nghĩ thăm hỏi Đầu thủ đãi trà.....	533
18. Tiệc trà đãi Lương tự giao nhận chức vụ	535
19. Đãi trà vào liêu và ra liêu.....	539
20. Đầu thủ vào tăng đường đãi trà	541
21. Lương tự xuất ban dâng hương.....	543
Chương 7 - ĐẠI CHÚNG.....	545

MỤC LỤC

SẮC TU BÁCH TRƯỢNG THANH QUI

**

TẬP II

*

Lời nói đầu.....	7
Mục lục	13
Giới thiệu tổng quát	23
1. <i>Đôi dòng lịch sử.....</i>	23
2. <i>Thuyết ra đời sách Sắc tu Bách Trượng thanh qui .....</i>	25
3. <i>Tiểu sử người trùng biên và hiệu chính .....</i>	35

QUYỂN THỨ NĂM

1. <i>Hành giả được làm sa-di.....</i>	55
2. <i>Sa-di mới thọ giới tham đường .....</i>	77
3. <i>Đăng đàn thọ giới .....</i>	79
4. <i>Giữ gìn giới luật.....</i>	82
5. <i>Sắm sửa đạo cụ.....</i>	85
a. <i>Tọa cụ.....</i>	87
b. <i>Ao chéo vai .....</i>	88
c. <i>Quần .....</i>	89
d. <i>Trực chuyết.....</i>	90
e. <i>Bình bát.....</i>	93
f. <i>Tích trượng .....</i>	95
g. <i>Chủ trượng.....</i>	96
h. <i>Cây xơ quất.....</i>	97

Mục lục

i. Xâu chuỗi hạt để lần.....	99
j. Tịnh bình.....	100
k. Túi lọc nước.....	102
l. Giới đao.....	104
m. Trang bao.....	105
6. Du phương tham học.....	114
7. Ra mắt tập thể.....	126
a. Ghi tên cho nhiều người ở lại chùa.....	130
b. Ghi tên cho một số người ở lại chùa.....	134
c. Thủ toạ của Tây đường ghi tên.....	136
d. Những bậc danh đức ở chùa các nơi ghi tên.....	139
e. Pháp quyển, biện sự ghi tên.....	141
9. Ném hương ra mắt Trụ trì.....	142
10. Tạ ơn ghi tên cho ở lại chùa.....	149
11. Phương trượng đặc biệt đãi trà các người mới được ghi tên cho ở lại chùa.....	157
12. Ngồi thiền.....	163
13. Nghi thức toạ thiền.....	170

QUYỂN THỨ SÁU

14. Ngồi tĩnh tâm trước khi toạ thiền.....	179
15. Ngồi tham thiền.....	182
16. Câu Trụ trì khai thị thêm.....	185
17. Đến trai đường ăn cháo sáng.....	188
18. Tham dự tiệc trà thang.....	189
19. Tập hợp đại chúng tham gia lao động.....	191
20. Những qui tắc sinh hoạt hằng ngày.....	211
21. Bài văn trình bày khuôn mẫu của thiền lâm.....	234
22. Tụng niệm khi người lâm bệnh.....	243
23. Vị tăng viên tịch.....	248
a. Ghi chép lưu giữ y bát.....	248
b. Các nghi thức dành cho người qua đời.....	252
c. Bán đấu giá y vật của người qua đời.....	254
d. Tụng niệm ban đêm.....	257
e. Đưa đám tang.....	261

Sắc tu Bách Trượng thanh qui

f. Lễ trà tỳ	264
g. Bán đấu giá y vật của người quá cố	269
h. Nhập tháp	273

QUYỂN THỨ BẢY

24. Bảng trướng thức	284
Chương 8 - CÁC NGÀY LỄ TIẾT VÀ HẠ AN CƯ	291
1. Bản thông báo trước ngày nhập hạ	294
2. Tiệc trà do người mới nhập liệu đãi tăng chúng	298
3. Trưng bày biểu đồ	300
4. Các liêu thiết đãi trà thang đại chúng vào dịp kết và giải hạ an cư	304
5. Pháp hội tụng chú Lăng nghiêm	312
6. Bản kê khai giới lạp	316
7. Trụ trì đãi thang thủy đơn sơ cho đại chúng	319
8. Tụng niệm thổ địa đường vào bốn ngày lễ lớn trong năm	324
9. Khố ty đãi thang thủy đặc biệt Thủ tọa và đại chúng vào bốn ngày lễ lớn trong năm	330
10. Nghi thức lễ kết hạ an cư	338
11. Thuyết pháp cho đại chúng vào bốn ngày lễ lớn trong năm	345
12. Phương trượng đãi trà cho Thủ tọa và đại chúng vào dịp bốn ngày lễ lớn trong năm	351
13. Khố ty đãi trà cho Thủ tọa và đại chúng vào dịp bốn ngày lễ lớn trong năm	353
14. Tiền đường đãi nước trà cho hậu đường và đại chúng vào bốn ngày lễ lớn trong năm	355
15. Đãi trà vào dịp tuần đường ngày mừng một và rằm	357
16. Phương trượng đãi trà cho các hành đường	359
17. Đầu thủ khố ty đãi trà cho các hành đường	360
18. Các ngày lễ trong tháng cần phải biết	365

QUYỂN THỨ TÁM

Chương 9 - PHÁP KHÍ	373
1. Các loại chuông.....	375
a. Đại hồng chung.....	375
b. Chuông treo ở tầng đường.....	377
c. Chuông để ở chánh điện.....	378
2. Bản.....	380
3. Mõ.....	382
4. Kiền chùy.....	383
5. Khánh.....	384
6. Chập chĩa.....	385
7. Các loại trống.....	388
a. Trống dùng khi tiến hành các pháp sự.....	388
b. Trống đánh khi uống trà.....	389
c. Trống đánh lúc thọ trai.....	389
d. Trống đánh lúc tập hợp đại chúng lao động.....	389
e. Trống đánh vào các canh giờ.....	389
f. Trống đánh báo hiệu giờ đi tắm.....	390

PHỤ LỤC

1. Bài minh khắc trên tháp cổ thiền sư Hoài Hải, núi Bách Trượng, Hồng Châu, đời Đường (Trần Hủ soạn).....	400
2. Bài ký gác thiên hạ sư biểu, chùa Đại Trí Thọ Thánh, núi Bách Trượng.....	412
3. Bài nguyên tựa sách Bách Trượng thanh qui (Dương Úc soạn).....	421
4. Bài tựa Sắc tu Bách Trượng thanh qui.....	427

Sắc tu Bách Trượng thanh qui

5. Từ ngữ chú thích sách *Sắc tu Bách Trượng thanh qui*.....429

A	431	N	495
B.....	433	O	504
C.....	442	P.....	504
D	452	Q.....	511
Đ	458	S.....	514
E.....	469	T.....	517
G	469	U	557
H.....	471	V	557
K.....	479	X	562
L.....	485	Y	563
M.....	491		

*

*

*